

KO. 1710.2.2020

Wydział Kontroli
Urzędu Miejskiego w Koninie
wpł. 24.07.2020

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

Urząd Miejski w Koninie
UMK. 23104.2020
24.07.2020

Wpłynęło

KO/WO
[Signature]

LPO.410.002.03.2020

Pan
Piotr Korytkowski
Prezydent Miasta Konina
Plac Wolności 1, 62-500 Konin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/070 – Zabezpieczenie szkół przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miejski w Koninie, Plac Wolności 1, 62-500 Konin (dalej: Urząd)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Piotr Korytkowski, Prezydent Miasta Konina, od 21 listopada 2018 r.
(dalej: Prezydent)

Zakres przedmiotowy
kontroli

1. Działania podejmowane dla zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach.
2. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się sprawami bezpieczeństwa.

Okres objęty kontrolą

Lata 2019-2020 (pierwsze półrocze)¹.

Podstawa prawna
podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

¹ Dla realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także dowody sporządzone przed tym okresem. Dalej także: kontrolowany okres.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 (dalej: ustawa o NIK).

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2020 (I półrocze) Miasto Konin (dalej: Miasto) podejmowało działania ukierunkowane na przeciwdziałanie występowaniu w prowadzonych szkołach zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych⁴, jednak nie zawsze czyniono to z należytą rzetelnością.

W ramach zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli uchwalony został „Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla miasta Konina na lata 2016-2020”⁵, który dotyczył m.in. kwestii bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Ponadto przekazano prowadzonym szkołom, opracowaną w MSWiA, instrukcję postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu urządzenia wybuchowego, zaplanowano kontrole przyjętych procedur bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach podstawowych, a w 10% szkół skontrolowano m.in. posiadanie planów i warunków ewakuacji.

Nie przygotowano natomiast dla prowadzonych szkół jednolitych wytycznych, standardów lub procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa na wypadek wystąpienia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Nie dokonywano również weryfikacji takich procedur wprowadzonych przez organy poszczególnych szkół oraz nie organizowano i nie inicjowano szkoleń dotyczących bezpośrednio zasad zachowania się w przypadku wystąpienia ww. zagrożeń. W reakcji na odnotowane w szkołach zagrożenia, Miasto jako organ prowadzący nie podejmowało także udokumentowanych działań wzmacniających nadzór nad szkołami lub też mających na celu zapobieżenie wystąpieniu podobnych zdarzeń w przyszłości. Brak aktywności w tym zakresie nie sprzyjał zapewnieniu optymalnego poziomu bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkół.

Organ prowadzący szkoły podejmował współpracę z innymi podmiotami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa, tak w trakcie opracowywania, jak i realizacji założeń funkcjonujących w tej materii miejskich programów. Nie skorzystano natomiast z możliwości określenia jednolitych zasad współpracy pomiędzy prowadzonymi szkołami a tymi podmiotami.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Na potrzeby niniejszej kontroli za zagrożenia wewnętrzne uważa się zagrożenia fizyczne spowodowane m.in. posiadaniem przez ucznia na terenie szkoły noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu, bójki (pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie połączone np. z kradzieżą - w potocznym znaczeniu tych słów, według przyjętej przez NIK metodyki, a nie w rozumieniu art. 158, 217, 278 i 280 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, ze zm.)). Natomiast za zagrożenia zewnętrzne uważa się zagrożenia fizyczne wynikające m.in. z wtargnięcia napastnika do szkoły, podłożenia ładunku wybuchowego lub podejrzanego pakunku oraz ze stosowania skażenia chemicznego lub biologicznego.

⁵ Uchwała Rady Miasta Konina Nr 273 z 27 stycznia 2016 r. (dalej: Program albo Program 2016-2020).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

1. Działania podejmowane dla zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zadania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach w sytuacji wystąpienia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych z ramienia Miasta - jako organu prowadzącego - realizował, zgodnie z Regulaminem Urzędu⁷, Wydział Oświaty. Z kolei Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, w ramach przypisanych zadań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego, odpowiadał za współpracę z jednostkami organizacyjnymi Miasta w zakresie zarządzania kryzysowego oraz obsługę techniczną pracy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku⁸ (dalej: Komisja). Do zadań Komisji należało przygotowanie projektu miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

(akta kontroli str. 6-72, 247-248)

W 2016 r., w ramach realizacji obowiązku określonego w art. 12 pkt 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym⁹, Rada Miasta uchwaliła Program 2016-2020. W uzasadnieniu do jego przyjęcia podano, że stara się on scalać wszystkie prewencyjne zamierzenia, przedsięwzięcia służb inspekcji i straży, a także organizacji pozarządowych, wydziałów Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Miasta, w tym placówek oświatowych, eliminując jednocześnie ich dublowanie się i racjonalizując wydatki. Jak wyjaśnił Prezydent i jednocześnie Przewodniczący Komisji, w ramach identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa przy opracowaniu Programu w części dotyczącej placówek oświatowych wykorzystano m.in. z „materiałów pozyskanych od służb, inspekcji, straży oraz dyrektorów placówek oświatowych” i nie korzystano z analiz i opracowań specjalistów w dziedzinie bezpieczeństwa szkół.

W Programie określono dziewięć obszarów ryzyka występowania zagrożeń, w tym m.in. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży (obszar nr 3), dla których określono propozycje działań profilaktycznych.

Do zadań ciągłych, przyjętych w obszarze nr 3, za których realizację odpowiadały placówki oświatowe wspomagane przez Urząd, należały:

- edukacja prawna dzieci i młodzieży w zakresie odpowiedzialności prawnej,
- realizacja programów i działań prewencyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego stylu życia,
- wzajemne informowanie policji i szkół o zaistniałych problemach z uczniami,
- dyżury nauczycieli na terenie szkoły w celu zapobiegania działaniom o charakterze przestępczym, spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów, używania środków odurzających i wyeliminowania osób z zewnątrz zajmujących się handlem narkotykami,
- rozbudowa monitoringu wizyjnego,
- organizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego od zajęć.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Zarządzenie Prezydenta Miasta Konina nr 25/2015 z 31 grudnia 2015 r. ze zm.

⁸ Zarządzenie Prezydenta Miasta Konina Nr 9/2018 z 5 lipca 2018 r. r. wraz z późniejszymi zmianami

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 920.

Program nie zawierał wytycznych, standardów i procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa w szkole, związanych z możliwymi zagrożeniami wewnętrznymi lub zewnętrznymi.

(akta kontroli str. 83-85, 195, 199-217, 240, 244)

Miasto, jako organ prowadzący 19 szkół¹⁰, ponadto:

- przekazało im instrukcję alarmową¹¹ dotyczącą zasad postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu urządzenia wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej. Nauczyciele sześciu szkół zapoznali się z instrukcją podczas zebrań lub rad pedagogicznych, w pięciu pisemnie potwierdzili zapoznanie się z nią, w czterech została ona wprowadzona zarządzeniem dyrektora, a w kolejnych czterech została przesłana pracownikom do zapoznania drogą elektroniczną.
- za pośrednictwem szkół skierowano do rodziców uczniów informacje o możliwości korzystania z bezpłatnej aplikacji służącej do powiadamiania mieszkańców m.in. o zagrożeniach naturalnych, technicznych lub innych.

(akta kontroli str.195, 218-230, 244)

1.2. Miasto nie uczestniczyło w Programie „Bezpieczna+”¹² z uwagi na - jak wyjaśnił Prezydent - realizację „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla miasta Konina na lata 2016-2020” oraz programu „Akademia Bezpieczeństwa”.

(akta kontroli str. 196, 240, 253)

1.3. Wszystkie 19 szkół prowadzonych przez Miasto wdrożyło procedury postępowania na wypadek fizycznych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, jednak Miasto jako organ prowadzący nie uczestniczyło w ich przygotowaniu oraz weryfikowaniu, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. W toku kontroli Prezydent wyjaśnił, że w okresie marzec-czerwiec 2020 r. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu zaplanował¹³ kontrolę przyjętych procedur bezpieczeństwa we wszystkich placówkach oświatowych, jednak w związku z rozprzestrzenianiem się zagrożenia zarażenia koronawirusem kontrole zostały przełożone na ostatni kwartał 2020 r.

(akta kontroli str. 81, 196, 240-241, 253-256)

1.4. Miasto nie wzięło udziału w „Programie ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”¹⁴. Żadna z placówek oświatowych nie składała wniosku o udział w tym Programie.

(akta kontroli str. 196, 241)

1.5. W roku szkolnym 2018/2019, w 19 szkołach prowadzonych przez Miasto odnotowano łącznie 47 zdarzeń o charakterze zagrożeń wewnętrznych, a w I semestrze roku szkolnego 2019/2020 - 38 takich zdarzeń. Ponad 90% tych zdarzeń w roku szkolnym 2018/2019 miało charakter bójek, pobić, kopania

¹⁰ 11 podstawowych i ośmiu ponadpodstawowych.

¹¹ Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu 20 września 2019 r. przekazał Miastu instrukcję w związku z powtarzającymi się przypadkami fałszywych zgłoszeń o podłożeniu ładunku wybuchowego w obiektach użyteczności publicznej.

¹² Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 czerwca 2015 r. w sprawie realizacji Rządowego programu wspomaganie w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - „Bezpieczna+”, Dz. U. z 2015 r., poz. 972, ze zm.

¹³ Doraźny „Plan kontroli wykonywania procedur bezpieczeństwa w placówkach oświatowych z terenu Miasta Konina w 2020 r.” zatwierdzony przez Prezydenta w maju 2020 r., dotyczący 11 szkół podstawowych.

¹⁴ Uchwała nr 6 Rady Ministrów z 9 stycznia 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 167), strona internetowa tego programu: <https://razembezpieczniej.mswia.gov.pl/>.

i szarpania¹⁵, a w I semestrze 2019/2020 było to 79% zdarzeń. W latach tych odnotowano również odpowiednio: jeden i dwa przypadki posiadania przez ucznia ostrego narzędzia (nóż, syczoryk, maczeta lub podobne).

Zagrożeń zewnętrznych stwierdzono natomiast odpowiednio: osiem i dwa. Z tych ośmiu zdarzeń w roku szkolnym 2018/2019 pięć dotyczyło informacji e-mailowych o podłożeniu ładunku wybuchowego podczas egzaminów maturalnych. Zdarzenia odnotowane w roku szkolnym 2019/2020 (I semestr) dotyczyły wtargnięcia osoby trzeciej do szkoły oraz skażenia biologicznego lub chemicznego. W reakcji na wystąpienie w szkołach fizycznych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych organ prowadzący nie wzmacniał nadzoru nad szkołami, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 81, 246)

1.6. We wszystkich dziesięciu objętych próbą szkołach¹⁶ ich dyrektorzy realizowali obowiązek wynikający z § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁷. Co najmniej raz w roku dokonywali kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, oraz określenia kierunków ich poprawy. Z ustaleń kontroli sporządzano protokół, podpisany przez osoby biorące w niej udział. Kopię protokołu dyrektorzy przekazywali organowi prowadzącemu. W siedmiu szkołach w wyniku ostatniej kontroli stwierdzono nieprawidłowości oraz sformułowano zalecenia. Nieprawidłowości dotyczyły m.in. stanu technicznego obiektu oraz pomieszczeń wewnętrznych w sześciu placówkach, ogrodzenia terenu w trzech szkołach oraz w pojedynczych przypadkach: ubytków nawierzchni schodów zewnętrznych i stłuczenia szyby obudowy hydrantu przeciwpożarowego. Część z nieprawidłowości i zaleceń pokontrolnych stanowiła powtórzenie ustaleń z poprzednich protokołów, tj.:

- w Szkole Podstawowej nr 6: w protokole kontroli z 7 lutego 2020 r. zalecono wykonanie remontu kapitalnego ogrodzenia niezrealizowanego od co najmniej 31 sierpnia 2018 r.,
- w Szkole Podstawowej nr 8: w protokole kontroli z 27 sierpnia 2019 r. stwierdzono nieusunięcie, począwszy od co najmniej 28 sierpnia 2018 r., ubytków nawierzchni schodów zewnętrznych oraz nie dokonano naprawy ogrodzenia placu zabaw,
- w Zespole Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego: w protokole kontroli z 31 sierpnia 2019 r. zalecono ponownie, od co najmniej 31 sierpnia 2018 r., przeprowadzenie remontu ogrodzenia placówki.

Z wyjaśnień udzielonych przez Prezydenta wynikało, że zrealizowano już wszystkie zalecenie pokontrolne za wyjątkiem przeprowadzenia remontu kapitalnego ogrodzenia SP nr 6. Prezydent podał, że ogrodzenie nie wymaga pilnego remontu, jest głęboko osadzone, a pęknięcia wykazują jedynie cokoły.

(akta kontroli str. 73-78, 86-186, 245)

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu 21 października 2019 r. przeprowadził kontrolę problemową wykonywania zadań obronnych w Szkole Podstawowej nr 6 w Koninie oraz w I Liceum Ogólnokształcącym w Koninie. W wyniku kontroli potwierdzono, że obie placówki posiadały aktualną dokumentację dotyczącą ewakuacji, w tym plany ewakuacji poszczególnych

¹⁵ W znaczeniu przyjętym na potrzeby niniejszej kontroli – patrz przypis nr 4.

¹⁶ Dobór próby został oparty o dane uzyskane z Policji oraz od Wielkopolskiego Kuratora Oświaty na temat liczby przypadków wystąpienia fizycznych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Prezydenta.

¹⁷ Dz. U. z 2003 r., poz. 6, nr 69, ze zm.

pomieszczeń. W dokumentacji znajdowały się protokoły z corocznie przeprowadzanych prób ewakuacji. Szkoły posiadały również instrukcje alarmowe zasad postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu urządzenia wybuchowego. Wyznaczono również miejsca zbiórki do ewakuacji. Stan zabezpieczenia logistycznego obu placówek oceniono jako dobry.

(akta kontroli str. 249-252)

1.7. Analiza szkoleń przeprowadzonych w dziesięciu wybranych placówkach oświatowych wykazała, że w latach 2019-2020 (I semestr) przeprowadzono łącznie 11 szkoleń w zakresie możliwości wystąpienia, identyfikacji i reagowania na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne.

W ramach ww. szkoleń, przeprowadzono po jednym szkoleniu w sześciu szkołach, dwa szkolenia w jednej oraz trzy kolejnej. W dwóch szkołach¹⁸ nie przeprowadzono żadnych szkoleń w tym zakresie. Pięć tego rodzaju szkoleń przeprowadzili pracownicy szkół, dwa Policja, jedno Miejski Ośrodek Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli w Koninie, a pozostałe trzy inne podmioty zewnętrzne.

(akta kontroli str. 82, 187-192)

Organ prowadzący nie organizował i nie był inicjatorem szkoleń w zakresie identyfikacji zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, o czym szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 246)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W okresie objętym kontrolą, w Mieście jako organie prowadzącym dla 19 szkół, miały miejsce praktyki postępowania, które nie służyły w pełni rzetelnemu realizowaniu zadań związanych z zapewnieniem warunków działania szkół, w tym bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zapewnieniu przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracowników i uczniów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 57 ust. 2 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹⁹. Nie przygotowano dla prowadzonych szkół jednolitych wytycznych, standardów lub procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa na wypadek wystąpienia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. Nie dokonywano również weryfikacji takich procedur wprowadzonych przez organy poszczególnych szkół oraz nie organizowano i nie inicjowano szkoleń dotyczących bezpośrednio zasad zachowania się w przypadku wystąpienia ww. zagrożeń.

W reakcji na odnotowane w szkołach zagrożenia, organ prowadzący nie podejmował udokumentowanych działań wzmacniających nadzór nad szkołami lub też mających na celu zapobieżenie wystąpieniu podobnych zdarzeń w przyszłości.

Prezydent wyjaśnił m.in., że bezpośrednią odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w szkole ponosi jej dyrektor i to on jest zobowiązany do podejmowania niezbędnych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć szkolnych. Dodał, że organ prowadzący nie uczestniczył w opracowaniu w szkołach procedur postępowania na wypadek fizycznych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich weryfikowaniu²⁰, z uwagi na „specyfikę działania jednostek oświatowych oraz kompetencje dyrektorów

¹⁸ Zespół Szkół Technicznych w Koninie oraz I LO im. Tadeusza Kościuszki w Koninie.

¹⁹ Dz. U. z 2020 r., poz. 910, dalej: Prawo oświatowe.

²⁰ Działania takie zaplanowano dopiero w toku kontroli NIK, ostatecznie na IV kwartał 2020 r.

w zakresie postępowania na wypadek zagrożeń". Prezydent podał, że organ prowadzący włącza się do działań w zakresie przeciwdziałania fizycznym zagrożeniom zewnętrznym i wewnętrznym dopiero w przypadku zgłoszenia takiej potrzeby. Brak organizowania szkoleń w zakresie identyfikacji ww. zagrożeń Prezydent wyjaśnił tym, że są one organizowane przez placówki oświatowe w ramach przyznanych im środków finansowych.

(akta kontroli str. 81-82, 187-192,196, 240-241, 245-246)

NIK wskazuje jednak, że w świetle przywołanych przepisów art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 57 ust. 2 pkt 2 Prawa oświatowego, organ prowadzący szkół odpowiada za ich działalność oraz sprawuje nad nią nadzór w zakresie m.in. spraw administracyjnych. W tym kontekście, jakkolwiek przepisy te wprost nie nakładają na Miasto obowiązku podejmowania ww. konkretnych działań, to jednak przemawiają za tym związane z nimi względy rzetelności, w tym należytej staranności i sumienności w przeciwdziałaniu występowaniu w szkołach zagrożeń wewnętrznym i zewnętrznym oraz reagowaniu na te, które już wystąpiły. To, że dyrektorzy szkół, zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 pkt 6 Prawa oświatowego, zobowiązani są do wykonywania zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, nie zwalnia organu prowadzącego szkołę z ww., przypisanych mu powinności. Jest to szczególnie istotne w świetle realnie wzrastającego – tak na świecie jak i w kraju – ryzyka wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń, w szczególności ataku terrorystycznego. Z uwagi na to, zasadne jest nadanie większego niż dotychczas znaczenia udzielaniu szkołom w przedmiotowym zakresie szeroko rozumianego wsparcia ze strony organu prowadzącego, a także zwiększenie nadzoru nad realizacją podejmowanych przez same szkoły działań w celu zapewnienia optymalnego poziomu bezpieczeństwa. Brak zaangażowania Miasta w tej materii nie może być postrzegany jako realizowanie z należytą rzetelnością wskazanych wyżej, ustawowych obowiązków.

OCENA CZĄSTKOWA

W ramach zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w Mieście uchwalono Program, który dotyczył m.in. kwestii bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, przekazano prowadzonym szkołom, opracowaną w MSWiA, instrukcję postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu urządzenia wybuchowego, zaplanowano kontrole przyjętych procedur bezpieczeństwa w prowadzonych szkołach podstawowych, a w 10% szkół skontrolowano m.in. posiadanie planów i warunków ewakuacji. Nie przygotowano natomiast dla prowadzonych szkół jednolitych wytycznych, standardów lub procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa na wypadek wystąpienia zagrożeń wewnętrznym lub zewnętrznym. Nie dokonywano również weryfikacji tych procedur wprowadzonych przez organy poszczególnych szkół oraz nie organizowano i nie inicjowano szkoleń dotyczących bezpośrednio zasad zachowania się w przypadku wystąpienia ww. zagrożeń. W reakcji na odnotowane w szkołach zagrożenia, organ prowadzący nie podejmował także udokumentowanych działań wzmacniających nadzór nad szkołami lub też mających na celu zapobieżenie wystąpieniu podobnych zdarzeń w przyszłości. Brak aktywności Miasta w tym zakresie nie sprzyjał zapewnieniu optymalnego poziomu bezpieczeństwa uczniom i pracownikom szkół.

2. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się sprawami bezpieczeństwa

Opis stanu faktycznego

W Programie 2016-2020 w obszarze nr 3, dotyczącym bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w ramach realizacji zadań ciągłych przewidziano współpracę z: Komendą Miejską Policji w Koninie, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Koninie, Strażą Miejską w Koninie, organizacjami pozarządowymi i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Prezydent podał, że współpracowano z tymi podmiotami także na etapie opracowywania Programu,

Ponadto, od września 2019 r. Urząd wraz ze Strażą Miejską w Koninie realizował program „Akademia Bezpieczeństwa”. Program składał się z trzech działów, z których jeden „Bezpieczny uczeń” skierowano do dzieci uczęszczających do szkół podstawowych. Tematyka spotkań dotyczyła bezpieczeństwa w domu i drodze do szkoły, cyberbezpieczeństwa oraz profilaktyki uzależnień. Organizowano także spotkania uczniów z pracownikami Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu z udziałem przedstawicieli straży pożarnej, na których omawiano zagrożenia bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz udzielania pomocy przedmedycznej.

(akta kontroli str. 197, 199-217, 235-239)

Prezydent podał, że szkoły posiadają własne procedury dotyczące współpracy z ww. jednostkami i z przepisów obowiązującego prawa nie wynika, że ustalenie takich zasad współpracy należy do obowiązków organu prowadzącego.

(akta kontroli str. 253a)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Organ prowadzący szkoły podejmował współpracę z innymi podmiotami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa, tak w trakcie opracowywania jak i realizacji założeń funkcjonujących w tej materii miejskich programów. Nie skorzystano natomiast z możliwości określenia jednolitych zasad współpracy pomiędzy prowadzonymi szkołami a tymi podmiotami.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy wnosi o podjęcie działań mających na celu:

- 1) przygotowanie i wdrożenie jednolitych wytycznych, standardów lub procedur służących zapewnieniu bezpieczeństwa w miejskich szkołach na wypadek wystąpienia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych oraz udokumentowane weryfikowanie wdrażania tych regulacji,
- 2) inicjowanie i organizowanie szkoleń dotyczących bezpośrednio zasad zachowania się w przypadku wystąpienia w szkołach ww. zagrożeń.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, 22 lipca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor